

<https://helda.helsinki.fi>

Suomalainen äänestäjä : 2003-2019

Isotalo, Veikko

Oikeusministeriö

2019-07-15

Isotalo , V , Järvi , T , von Schoultz , Å & Söderlund , P 2019 , Suomalainen äänestäjä :
2003-2019 . Oikeusministeriö , Helsinki . <

<https://valtioneuvosto.fi/documents/1410853/4750802/Suomalainen+%C3%A4%C3%A4nest%C3%A4j%C3%A4+2003-2019>
>

<http://hdl.handle.net/10138/303991>

---

unspecified

publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

Veikko Isotalo, Theodora Järvi, Åsa von Schoultz, Peter Söderlund
Vaalitutkimuskonsortio – Valforskningskonsortiet – Finnish National Election Studies

Suomalainen äänestäjä
Den finländska väljaren
The Finnish Voter
2003–2019

OIKEUSMINISTERIÖ

Sisältö / Innehåll / Content

Vaalitutkimuskonsorttiosta Om valforskningskonsortiet About FNES	4
Vaalitulos ja äänestysaktiivisuus Valresultat och valdeltagande Election results and voter turnout	6
Demokratia ja yhteiskunta Demokrati och samhälle Democracy and society	8
Vaalikäyttäytyminen Väljarbeteende Voting behavior	11
Ehdokkaat ja puoluejohtajat Kandidater och partiledare Candidates and party leaders	16
Äänestäjien ideologinen sijoittautuminen Väljarnas ideologiska placering Voters' ideological positions	20
FNES ja lisätietoja FNES och mer information FNES and more information	22

Vaalitutkimuskonsortioista

Om valforskningskonsortiet

About FNES

Suomen kansallinen vaalitutkimuskonsortio (FNES)

Tässä julkaisussa esitetyt tulokset pohjautuvat Suomen kansallisen vaalitutkimuskonsortion (FNES) Eduskuntavaalitutkimus-aineistoihin. Vuonna 2002 Tampereen yliopiston, Helsingin yliopiston ja Åbo Akademin valtiotieteilijät perustivat vaalitutkimuskonsortion, jonka tehtävänä on ollut varmistaa, että vaalitutkimusta tehdään Suomessa systemaattisesti ja yhtenevästi yli vaalien. Oikeusministeriö on toiminut konsortion rahoittajana vuodesta 2011. Perustamisestaan lähtien konsortio on ollut osa kansainvälistä The Comparative Study of Electoral Systems (CSES) -hanketta.

Vaalitutkimuskonsortion ohjaamia eduskuntavaalitutkimuksia on toteutettu viitenä vaalivuotena

(2003–2019), näin mahdollistaan yleiskatsauksen 2000-luvun vaali-käyttämiseen ja poliittisiin asenteisiin Suomessa. Tutkimusaineistot on kerätty korkealaatuisilla käyntihaastatteluilla muutaman viikon kuluessa vaalipäivästä. Otos jokaisen vaalin yhteydessä on ollut noin 1 200–1 600 vastaajaa. Vuoden 2019 vaalien pääraportti julkaistaan vuonna 2020.

Esitetyt kuvaajat ja taulukot (ellei toisin mainita) pohjautuvat seuraaviin aineistoihin, jotka ovat saatavilla Yhteiskuntatieteellisessä tietoarkistossa (www.fsd.uta.fi): FNES 2003 (FSD1260), FNES 2007 (FSD2269), FNES 2011 (FSD2653) ja FNES 2015 (FSD3067). Viime vaalien aineistojen lisäksi olemme hyödyntäneet tänä vuonna kerättyä FNES 2019 -aineistoa. Joissain tapauksissa olemme hyödyntäneet aiempia Tietoarkistosta saatavia tutkimuksia, sekä Tilastokeskuksen tietokantoja.

30.06.2019

Finlands nationella valforskningskonsortium (FNES)

Resultaten presenterade här är baserade på data från Finlands nationella valundersökningar (FNES). FNES etablerades 2002 av forskare vid Helsingfors universitet, Tammerfors universitet och Åbo Akademi i syfte att etablera en systematisk och kontinuerlig forskning kring finländskt väljarbeteende. FNES finansieras sedan 2011 av Justitieministeriet. Sedan starten har FNES varit en del av det internationella programmet the Comparative Study of Electoral Systems (CSES).

Valforskningskonsortiet har nu genomfört undersökningar vid fem riksdagsval (2003–2019) vilket gör det möjligt att ge en översikt över finländska väljares beteende och attityder under det nya millenniet. Data samlas in genom högkvalitativa besöksintervjuer under veckorna efter varje riksdagsval och har omfattat ca. 1200–1600 respondenter per val. Huvudrapporten från 2019 års val publiceras under 2020.

De presenterade graferna och tabellerna baserar sig (om inget annat anges) på från följande databaser som finns tillgängliga vid Finlands samhällsvetenskapliga dataarkiv (www.fsd.uta.fi): FNES 2003 (FSD1260), FNES 2007 (FSD2269), FNES 2011 (FSD2653), FNES 2015 (FSD3067), samt den nyligen insamlade FNES 2019. I vissa fall har vi även använt tidigare studier som finns hos FSD samt uppgifter från statistikcentralen.

30.06.2019

The Finnish National Election Studies (FNES)

The results presented here are based on data from the Finnish National Election Studies (FNES). The FNES was established in 2002, as a collective effort by scholars from Tampere University, University of Helsinki and Åbo Akademi University to establish a systematic and continuous study of electoral behaviour in Finland. FNES is since 2011 financed by the Ministry of Justice. Since the start, the FNES is a member of the international program the Comparative Study of Electoral Systems (CSES).

FNES has now been running for five national parliamentary elections (2003–2019), which allows us to provide an overview of the behaviours and attitudes of Finnish voters throughout the new millennium. Data is collected with high quality face-to-face interviews during the weeks after each parliamentary election and the sample size has been app. 1,200–1,600 per election. The main report from the 2019 election will be published in 2020.

The graphs presented are (if not else stated) based on the following databases, available at the Finnish Social Science Data Archive (www.fsd.uta.fi): FNES 2003 (FSD1260), FNES 2007 (FSD2269), FNES 2011 (FSD2653), FNES 2015 (FSD3067), and the newly collected FNES 2019. In some instances we have also used earlier studies available at FSD and information from Statistics Finland.

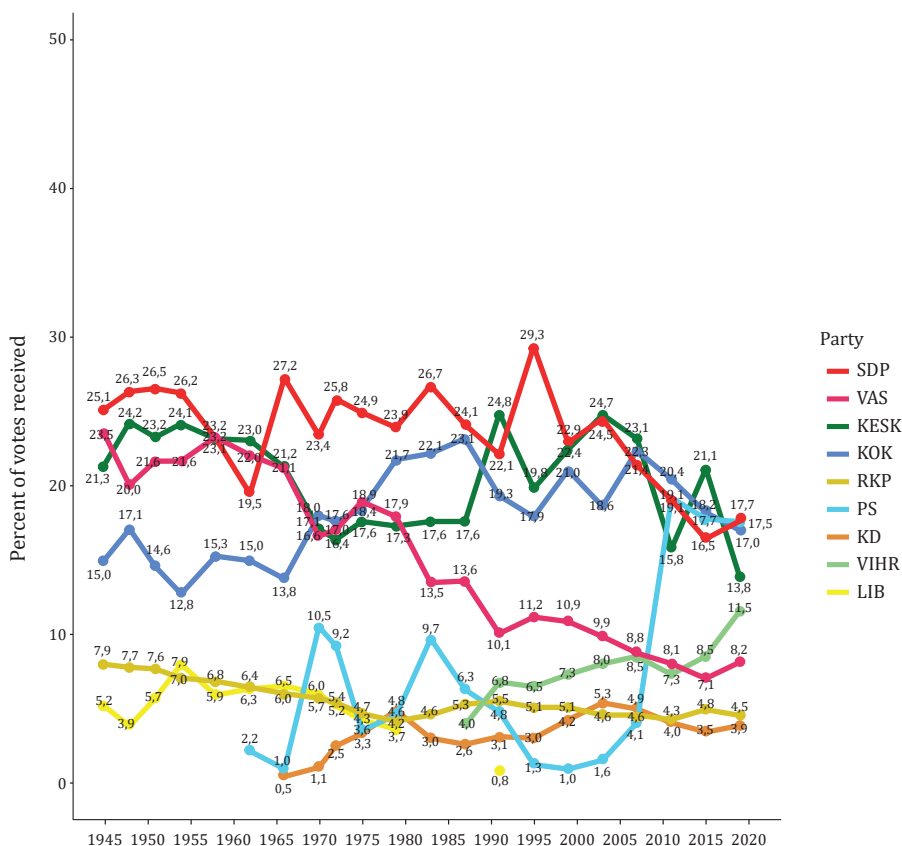
30.06.2019

Vaalitulos ja äänestysaktiivisuus

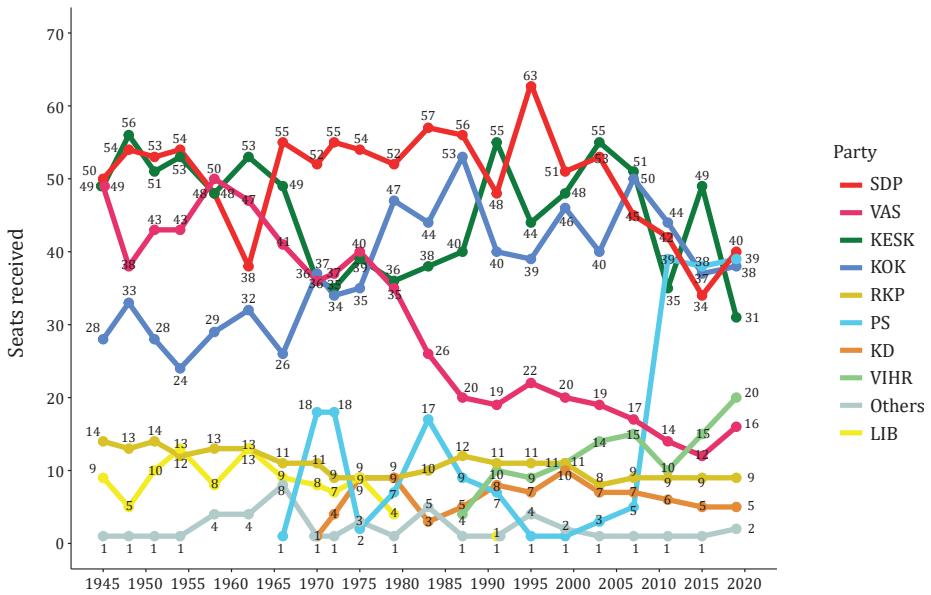
Valresultat och valdeltagande

Election results and voter turnout

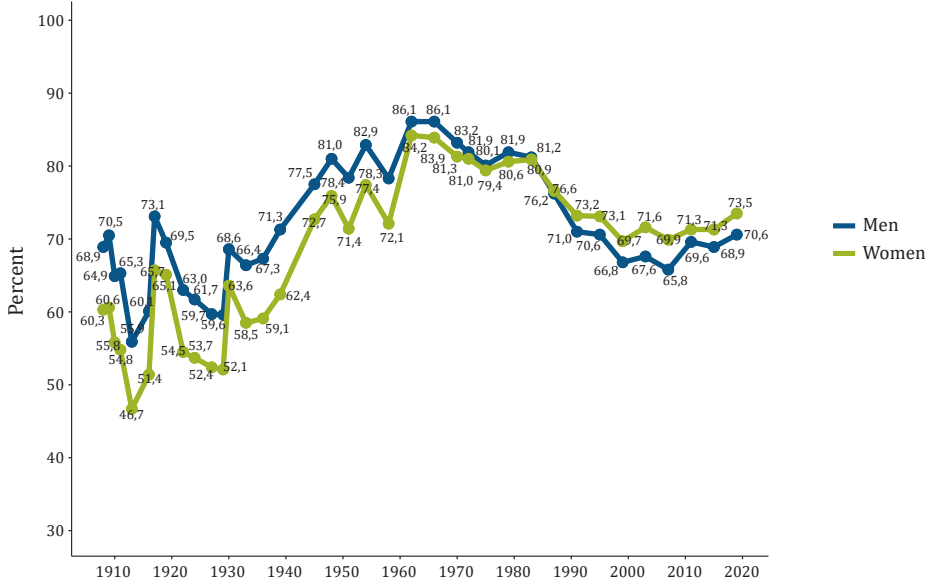
Eduskuntavaalituloset 1945–2019 (%)
 Riksdagsvalresultat 1945–2019 (%)
 Parliamentary election results 1945–2019 (%)

Eduskuntavaalituloset 1945–2019 (paikkamäärä)
 Riksdagsvalresultat 1945–2019 (mandat)
 Parliamentary election results 1945–2019 (seats)

Äänestysaktiivisuus 1908–2019 (% sukupuolen mukaan)
 Valdeltagande 1908–2019 (% enligt kön)
 Voter turnout 1908–2019 (% by gender)

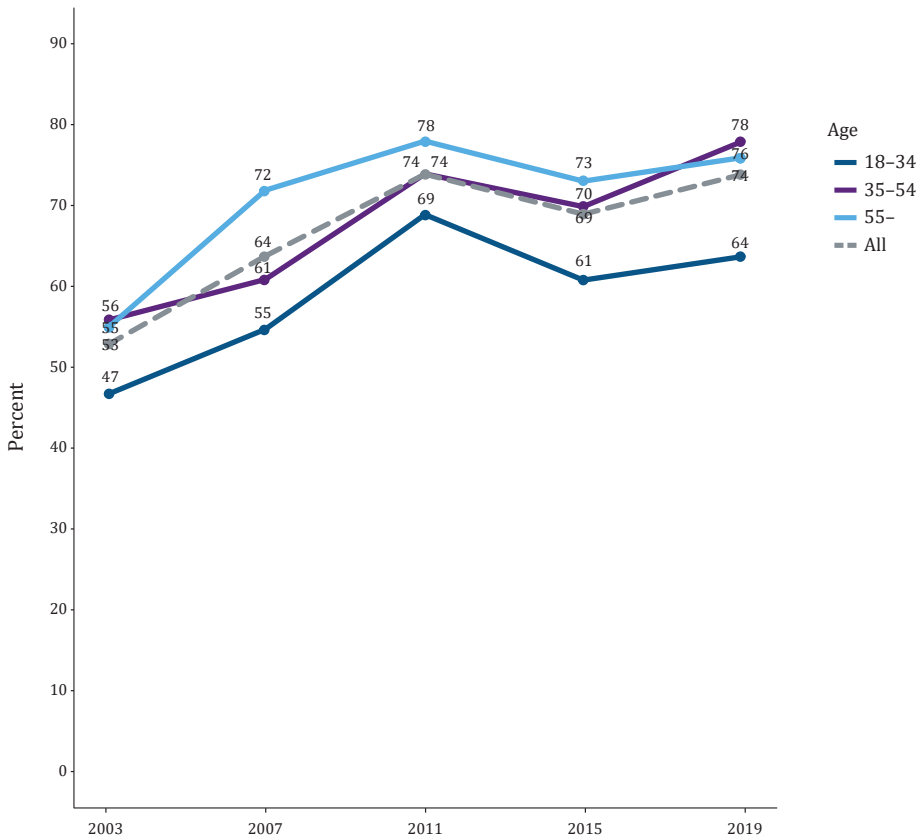

Demokratia ja yhteiskunta

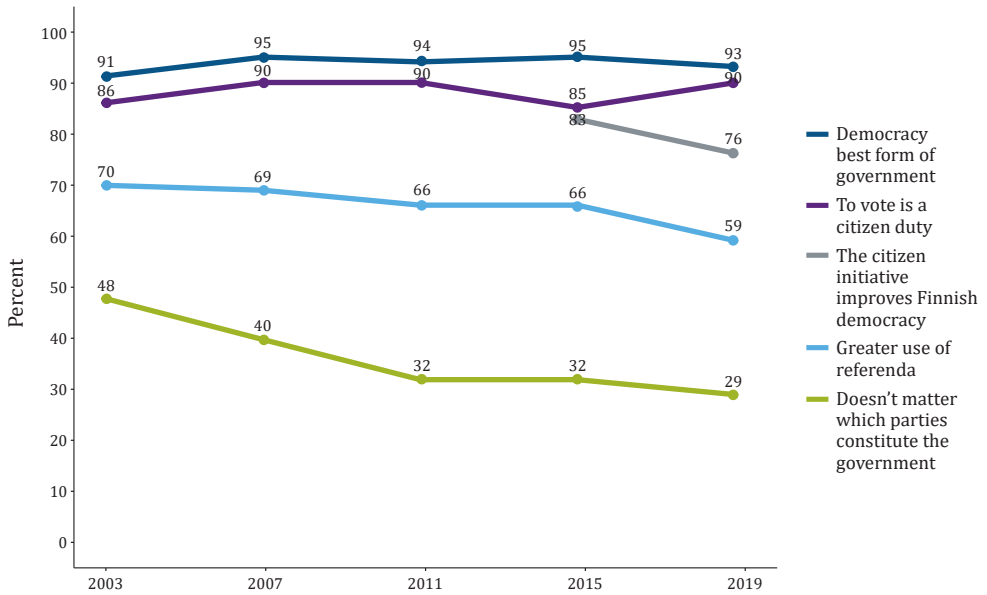
Demokrati och samhälle

Democracy and society

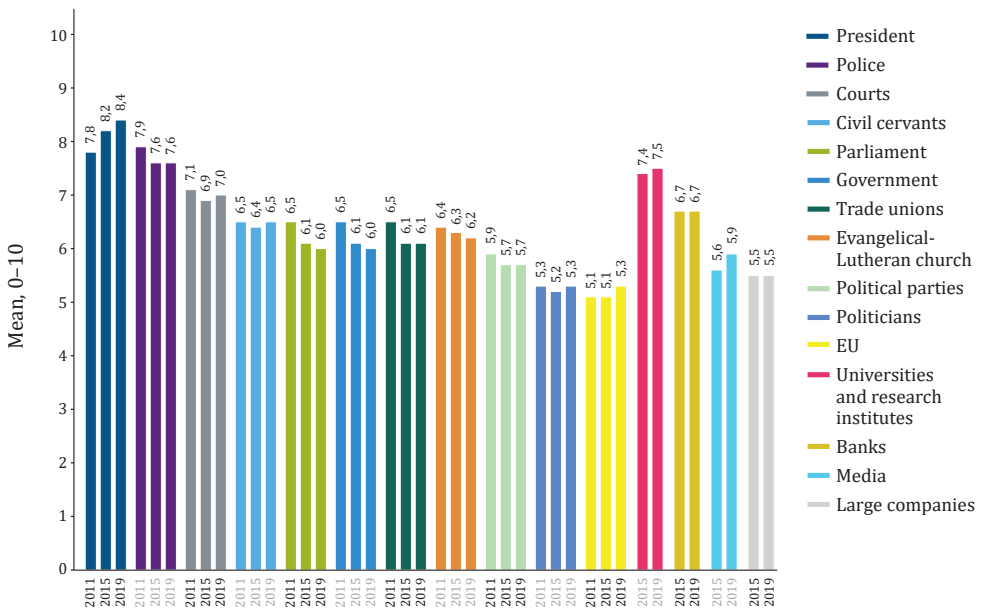
Poliittinen kiinnostus (% kiinnostuneita iän mukaan)
Politiskt intresse (% intresserade enligt ålder)
Political interest (% interested by age)

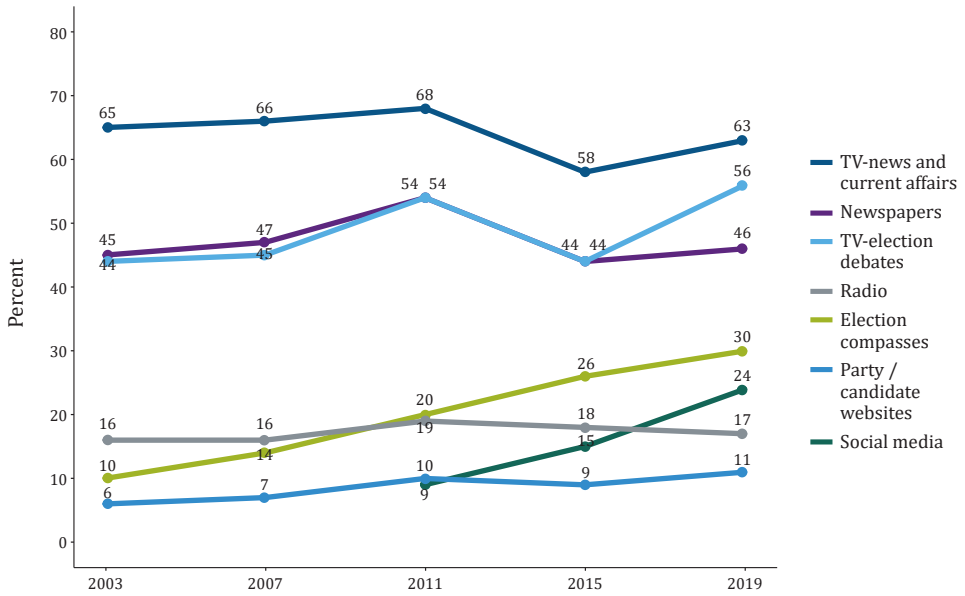
Demokratiaindikaattoreita (% samaa mieltä)
 Demokratiaindikaattorit (% instämmer)
 Democracy indicators (% agreeing)

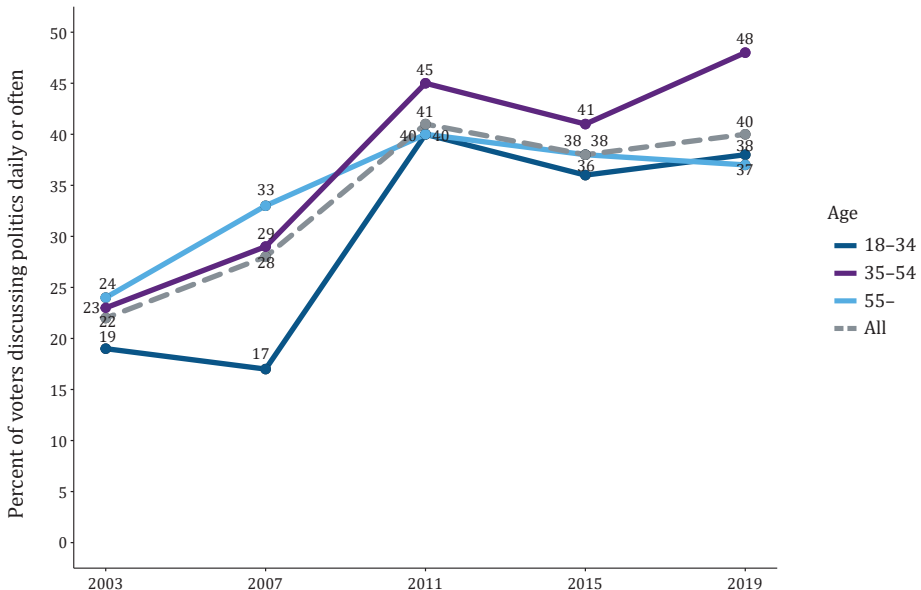
Luottamus poliittisiin ja yhteiskunnallisiin instituutioihin (keskiarvo, 0–10)
 Förtroende för politiska och samhällseliga institutioner (medelvärde, 0–10)
 Trust in political and societal institutions (mean, 0–10)

Seurasi eduskuntavaaleja eri tiedotusvälineistä (% hyvin tai melko paljon)
 Följde valkampanjen via media (% mycket eller ganska mycket)
 Followed the election campaign via media (% very much or rather much)

Kuinka usein keskusteleet politiikasta? (% päivittäin tai usein)
 Hur ofta diskuterar du politik? (% dagligen eller ofta)
 How often do you discuss politics? (% daily or often)

Vaalikäyttäytyminen

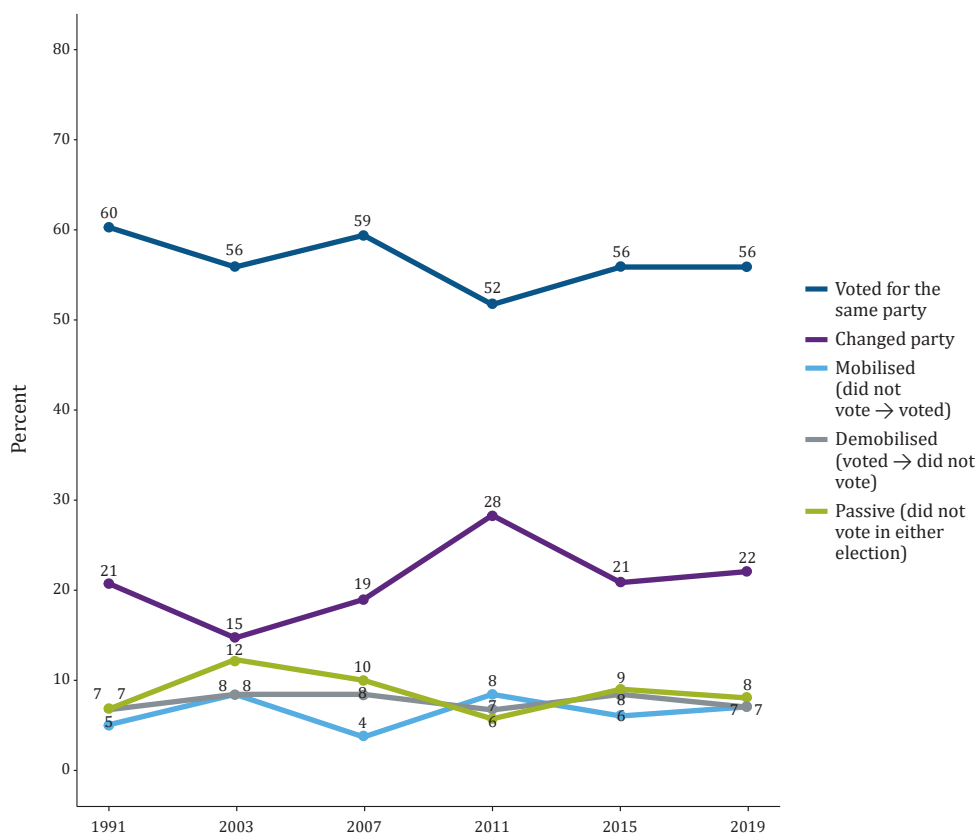
Väljarbeteende

Voting behavior

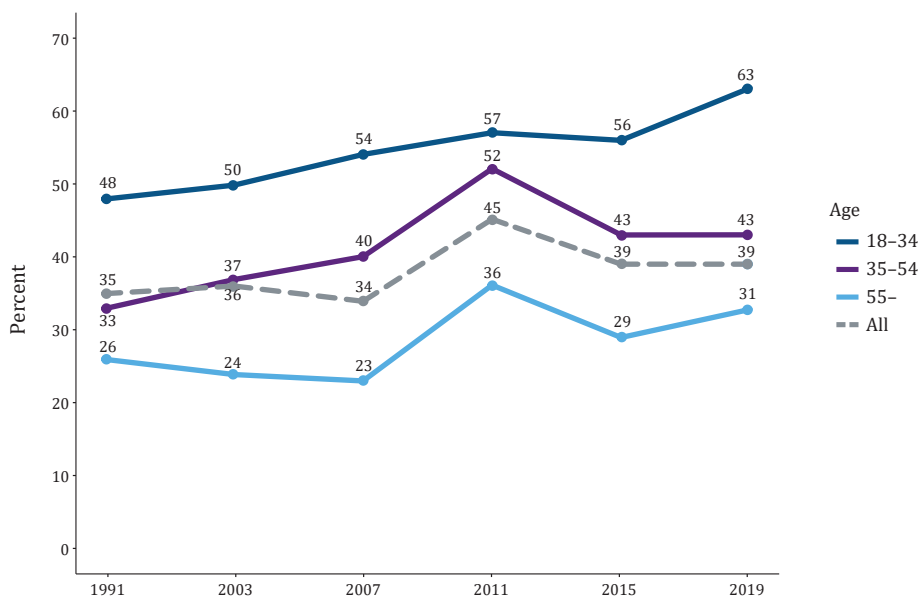
Vaalikäyttäytyminen peräkkäisissä vaaleissa (%)

Väljarbeteende i efterföljande val (%)

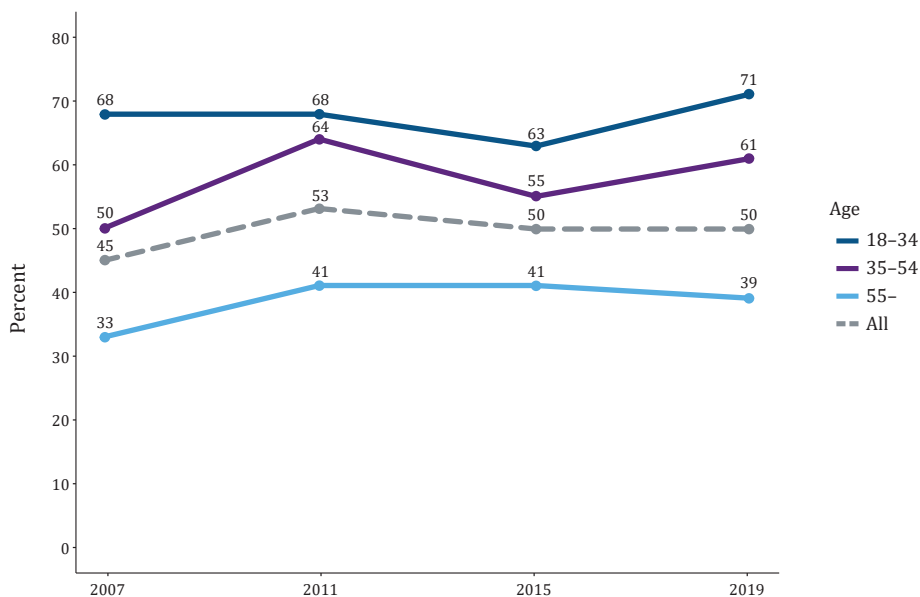
Voting behavior in subsequent elections (%)

Liikkuvia äänestäjiä (% iän mukaan)
 Rörliga väljare (% enligt ålder)
 Volatile voters (% by age)

Harkitsi muun puolueen ehdokkaita (% kyllä, iän mukaan)
 Övervägde kandidater från andra partier (% ja, enligt ålder)
 Considered candidates from other parties (% yes, by age)

Puoluevalinta (% sukupuolen mukaan)
 Partival (% enligt kön)
 Party choice (% by gender)

		KD	KESK	KOK	PS	RKP	SDP	VAS	VIHR
Men	2003	3	25	20	0	4	24	11	7
	2007	4	23	21	4	5	25	10	7
	2011	2	16	21	22	4	20	7	5
	2015	3	21	20	20	5	16	6	6
	2019	2	16	17	27	4	16	8	6
Women	2003	7	25	18	0	5	25	9	9
	2007	8	23	19	3	5	21	7	13
	2011	6	16	20	16	5	18	9	9
	2015	4	21	17	15	5	17	8	11
	2019	6	19	17	10	5	19	8	16
Difference	2003	-4	0	2	0	-1	-1	2	-2
	2007	-4	0	2	1	0	4	3	-6
	2011	-4	0	1	6	-1	2	-2	-4
	2015	-1	0	3	5	0	-1	-2	-5
	2019	-4	-3	0	17	1	-3	0	-10

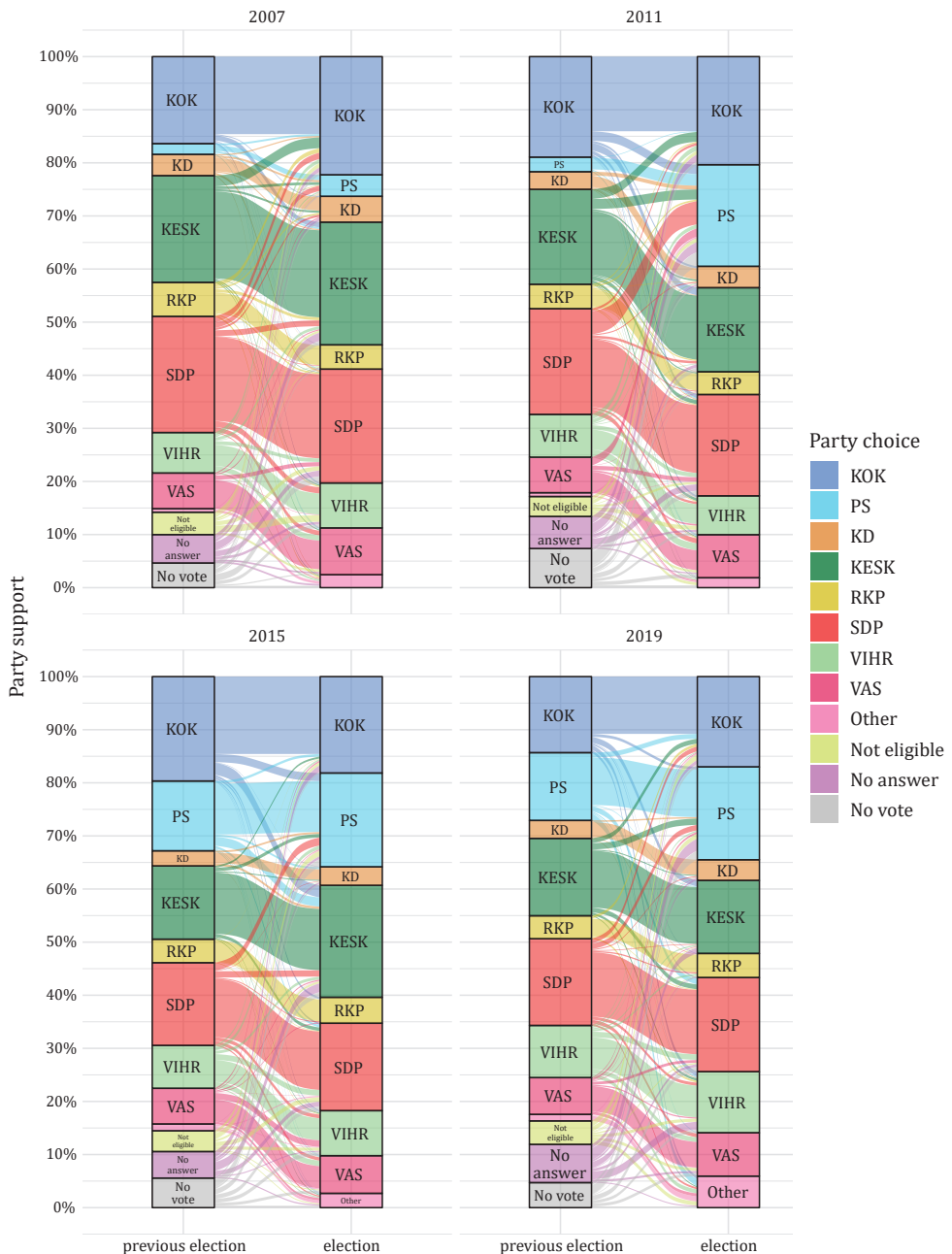
Puoluevalinta (% iän mukaan)
 Partival (% enligt ålder)
 Party choice (% by age)

		KD	KESK	KOK	PS	RKP	SDP	VAS	VIHR
18-34	2003	6	23	22	0	6	16	7	15
	2007	3	24	16	8	5	14	7	21
	2011	1	15	19	17	4	13	9	17
	2015	3	16	16	22	4	12	10	14
	2019	3	6	17	20	2	7	9	18
35-54	2003	5	28	17	0	4	23	12	9
	2007	7	24	20	4	4	19	8	13
	2011	5	15	18	23	4	18	7	9
	2015	3	19	21	21	4	11	8	10
	2019	4	8	12	26	6	12	11	17
55-	2003	6	23	18	0	5	33	11	2
	2007	6	22	22	2	5	29	10	4
	2011	5	17	22	18	5	22	8	2
	2015	4	25	17	14	6	22	5	5
	2019	5	19	19	13	5	25	7	7

Puoluevalinta (% koulutuksen mukaan)
 Partival (% enligt utbildning)
 Party choice (% by education)

		KD	KESK	KOK	PS	RKP	SDP	VAS	VIHR
Primary/ Secondary	2003	6	30	9	0	3	31	13	2
	2007	4	19	16	4	5	28	10	13
	2011	2	16	16	21	5	21	9	6
	2015	3	23	8	28	4	22	7	3
	2019	3	18	16	13	2	29	9	5
Upper secondary/ Vocational	2003	5	24	19	0	4	25	10	10
	2007	7	27	18	4	4	24	9	6
	2011	5	16	16	23	4	22	9	5
	2015	3	22	13	21	4	21	7	6
	2019	5	15	12	22	2	21	8	10
University/ Polytechnic	2003	5	21	32	0	9	15	6	11
	2007	5	19	29	2	8	13	8	17
	2011	4	16	33	11	5	12	6	13
	2015	4	19	29	9	7	9	8	14
	2019	3	10	25	13	9	10	8	17

Puoluevalinta kaksissa peräkkäisissä vaaleissa
 Partival i två efterföljande val
 Party choice in two consecutive elections

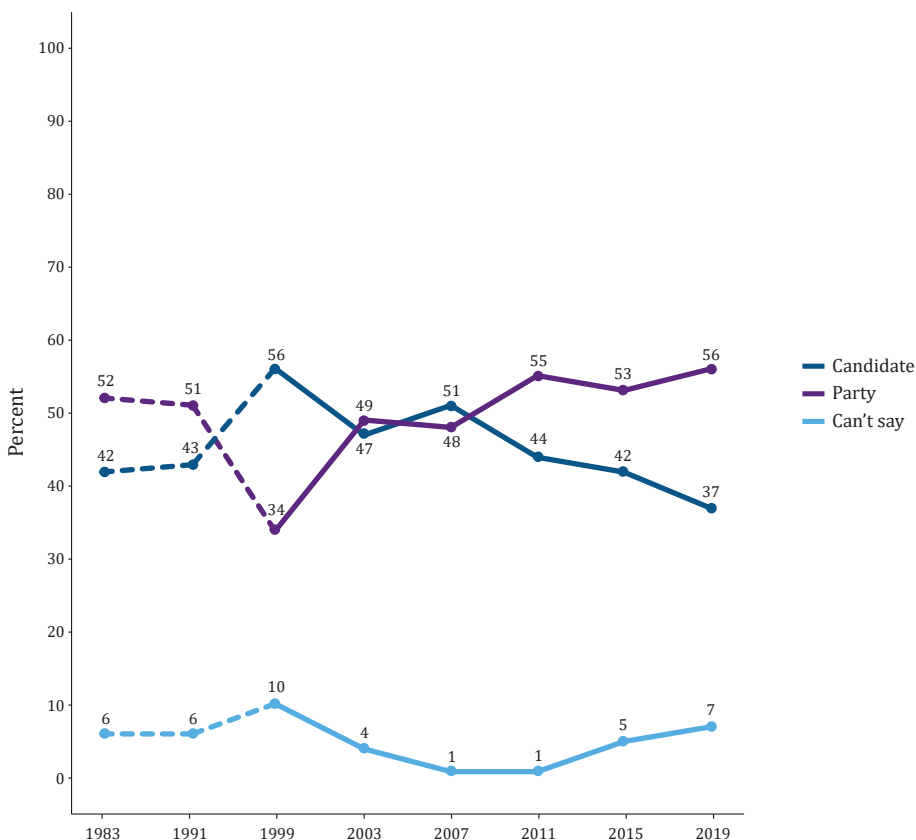

Ehdokkaat ja puoluejohtajat

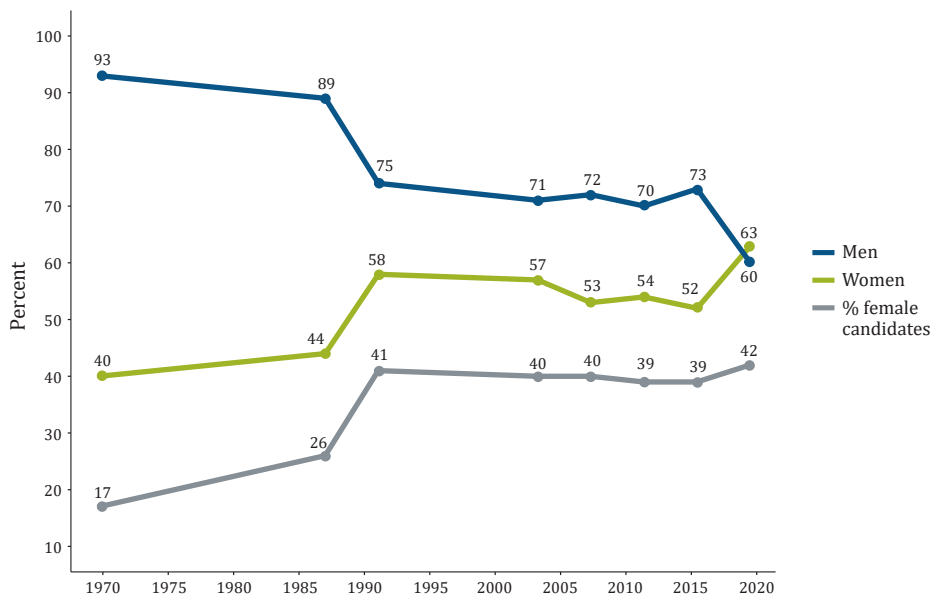
Kandidater och partiledare

Candidates and party leaders

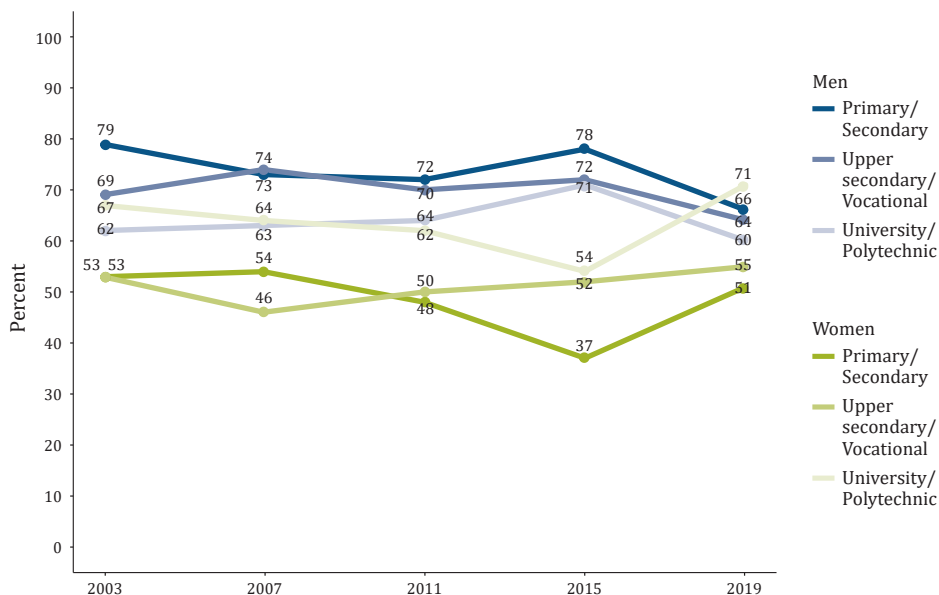
Puolue tai ehdokas tärkein (%)
Parti eller kandidat viktigast (%)
Party or candidate most important (%)

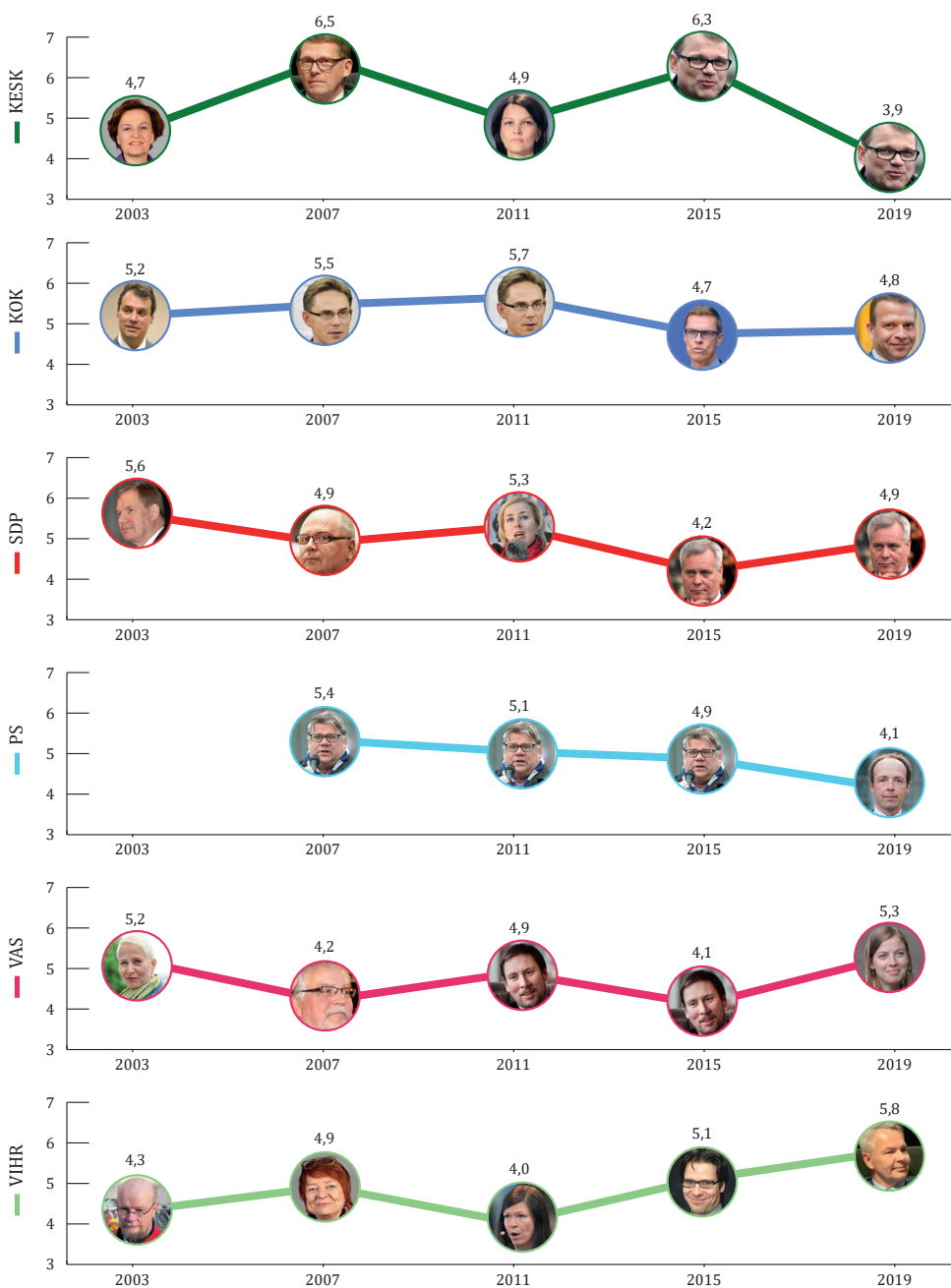
Sammaa sukupuolta äänestäneiden osuus (%)
 Röstande på en kandidat av samma kön (%)
 Voted for a candidate of the same gender (%)

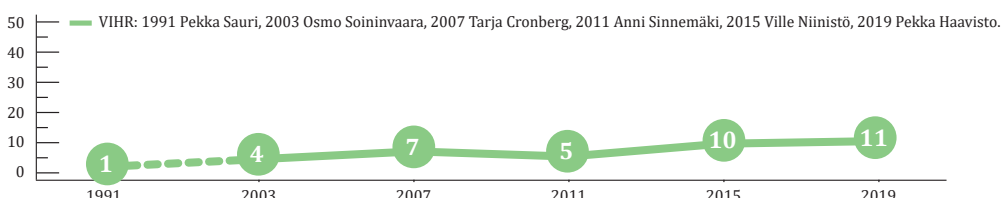
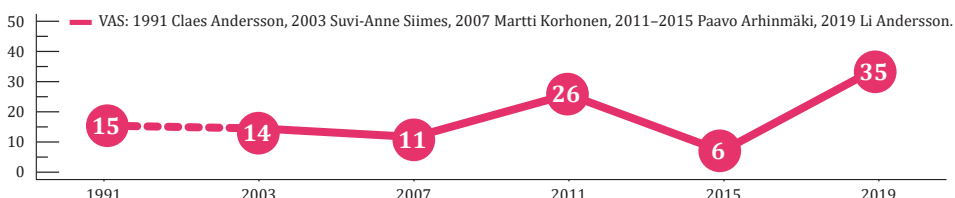
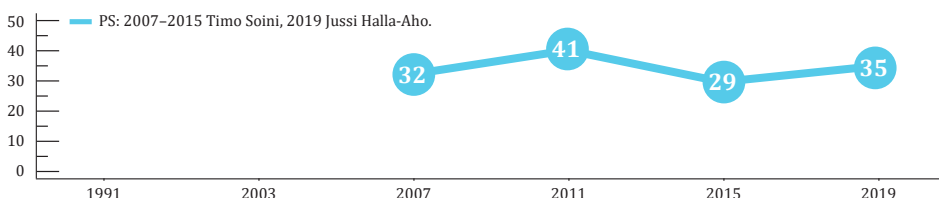
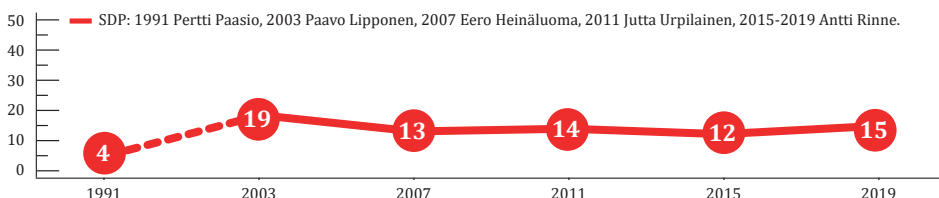
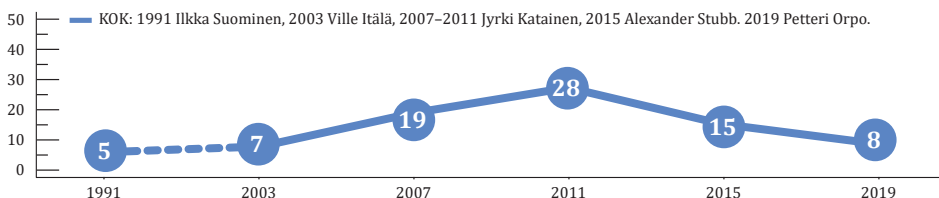
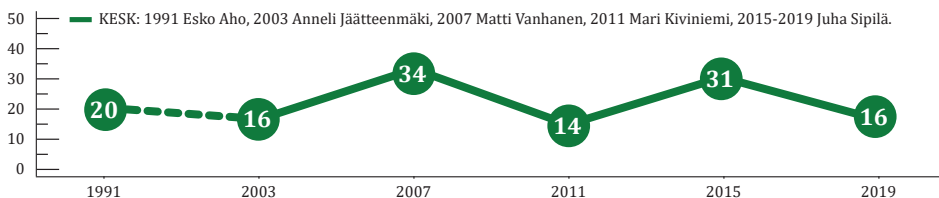
Omaa sukupuolta olevaa ehdokasta äänestäneiden (% koulutuksen mukaan)
 Röstande på en kandidat av samma kön (% enligt utbildning)
 Same-gender voting (% by education)

Puoluejohtajasuosio (keskiarvo, 0–10)
 Partiledarpopularitet (medelvärde, 0–10)
 Party leader popularity (mean, 0–10)

Puheenjohtajan merkitys puoluevalinnalle (% ratkaiseva, puolueen mukaan)
 Partiledarens betydelse för partivalet (% avgörande, enligt parti)
 Importance of party leader for vote choice (% determining, by party)

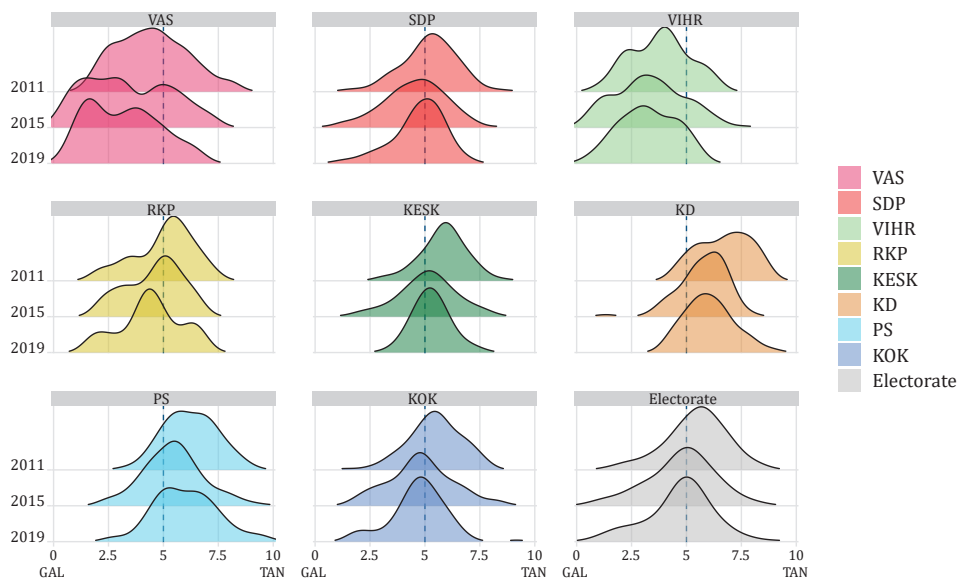

Äänestäjien ideologinen sijoittautuminen

Väljarnas ideologiska placering

Voters' ideological positions

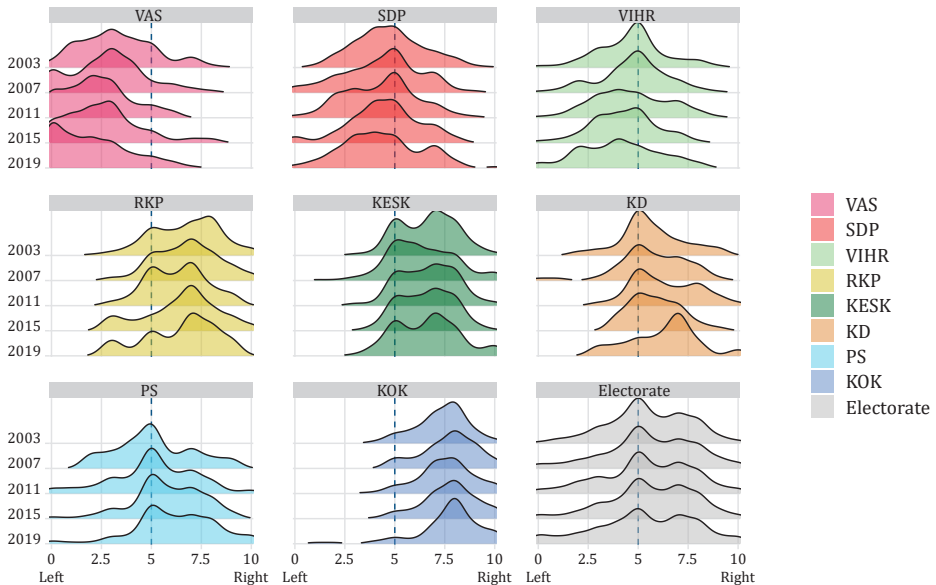
Äänestäjien sijoittuminen GAL-TAN-ulottuvuudelle
 Väljarnas placering på GAL-TAN-skalan enligt parti
 GAL-TAN position of voters by party

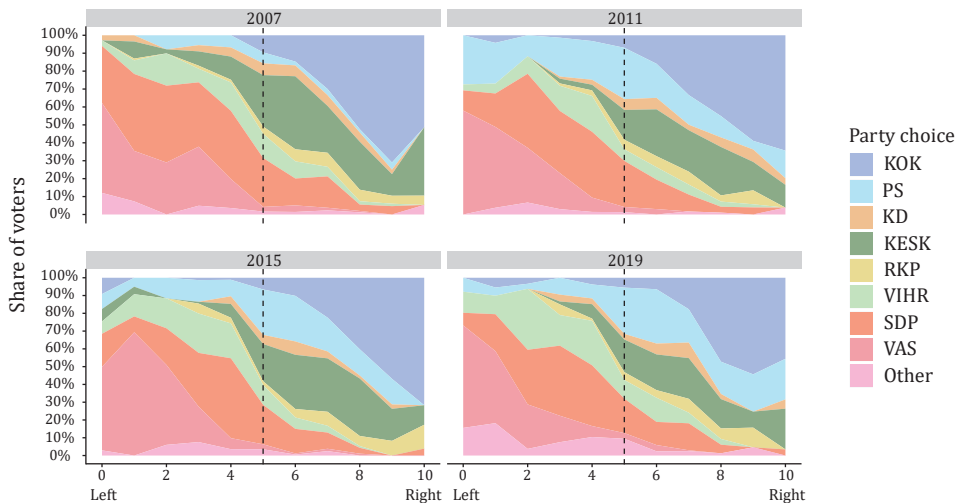
GAL-TAN scale constructed with combining answers to statements:

1. Finland where Christian values are more highly regarded
2. Finland where there is more law and order
3. Multicultural Finland, in which immigrants are treated with tolerance (rev)
4. Finland where rights of sexual minorities are strengthened (rev)
5. Finland where the role fo the nuclear family is strengthened
6. More environmentally friendly Finland, even though it would mean low economic growth nor growth at all (rev)

Äänestäjien sijoittuminen vasemmisto-oikeisto-ulottuvuudella (0-10) puolueittain
 Väljarnas placering på vänster-högerskalan (0-10) enligt parti
 Voters' position on the left-right scale (0-10) by party

Puolueiden kannatus vaaleissa äänestäneiden vasemmisto-oikeisto-sijainnin (0-10) mukaan
 Partiernas stöd enligt placering på vänster-högerskalan (0-10)
 Support for parties according to position on the left-right scale (0-10)

Vaalitutkimuskonsortio
Valforskningskonsortiet
Finnish National Election Studies

The FNES (Finnish National Election Studies) is a consortium of approx. 30 political scientists studying Finnish political behavior and democracy. FNES is financed by the Ministry of Justice. The steering group for 2018–2021 is constituted by:

Sami Borg

Tampere University
sami.borg@tuni.fi

Kimmo Grönlund (chair)

Åbo Akademi University
kimmo.gronlund@abo.fi

Elina Kestilä-Kekkonen

Tampere University / University of Turku
elina.kestila-kekkonen@utu.fi

Åsa von Schoultz

University of Helsinki
asa.vonschoultz@helsinki.fi

Kim Strandberg

Åbo Akademi University
kim.strandberg@abo.fi

Hanna Wass

University of Helsinki
hanna.wass@helsinki.fi

www.vaalitutkimus.fi

Lisätietoja
Mer information
More information

Veikko Isotalo

University of Helsinki
Doctoral candidate
veikko.isotalo@helsinki.fi
+358 294123823

Theodora Järvi

University of Helsinki
Doctoral candidate
theodora.jarvi@helsinki.fi
+358 294124922

Åsa von Schoultz

University of Helsinki
Professor
asa.vonschoultz@helsinki.fi
+358 294124822

Peter Söderlund

Åbo Akademi University
Academy researcher
peter.soderlund@abo.fi
+358 469216600

OIKEUSMINISTERIÖ